

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 90.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . . . 20 cor.
pe 6 luni 10
pe 3 luni 5
pe o lună 2

N-rul de Duminecă pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisuri nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 90.

INSERTIUNILE:

de un sir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

VEDENII.

Și măcelărirea asta a Maghiarilor era să se întâmple în noaptea de 14/5 Octomvrie.

„F-g”, n-rul 257.

Nu mai de bucuria ce resună prin văi și munți, de focurile de pe dealuri, prin cari, își dau semne în depărtări mari, — au uitat foile maghiare în rapoartele lor despre „ingrozitorul măcel”, ce era să se facă între Maghiari de către Români.

Cu bucuria și focurile de pe dealuri tabloul revoluției ar fi fost complet și ar fi făcut onoare fanteziei raportorului maghiar; căci în raport afară de aste, a fost vorba de toate: de puști, coase, securi, furci, sape, . . . de adunări secrete în miezul nopții, de jurăminte în fața altarului, . . . de groaza locuitorilor ne-români, de fuga lor precipitată la oraș, . . . de gendarmarie și miliție înarmată de război. . . de liniile ferate nimitate, trenuri îmburdlate și apoi firește, de sânge și foc: în noaptea de 14/15 Octomvrie Români din Ardeal aveau doară de gând să stârpească toată sultarea neromânească din Ardeal, ca ei singuri se rămân stăpâni peste platurile aste mănoase.

Dacă aceste vedenii fac cinstite fanteziile unui raportor, reproducerea lor de loc nu face cinstite presel maghiare. N-a fost toate maghiară, afară de două din loc, cari să nu li s-a dat crezământ auzurilor despre o apropiată răscălare a românilor. Și chiar și cele două foi locale vor fi desmintite știrile numai din motive de concurență: aducându-le „F-g” cu o zi mai înainte, suratele ei, firește, n'auvăr în cătrău: desmintită, ca să-și dea aerul d'a ei în chestii românești mai bine înformate.

Până și „B. H-p.” alarmase lumea că inteligența maghiară în grupuri mari se mută la orașe, că mulți capi de familie își trimit familia în străinătate (!), că în prăvăliile din Ardeal abia mai găsești puști. . . „Egy-s” și „Fugg. M-g.” aduceau svonurile aste în combinație cu insanitațiile debitate, zilele trecute, de unele foi, spunând că toată mișcarea asta revoluționară e planul ministrului-presedinte al României. . . „P. Naplo.” în articol de fond s'a pus să ne dea nouă Românilor lecții de istorie, încercând să ne dovedească că reînprospătarea celor întâmplate la 1848 nu e spre folosul nostru, invitându-ne ca reînprospătarea — de vrem s-o facem — s-o facem pentru ei. . . Și așa rind pe rind, toată presa maghiară, în loc de frunte, se ocupă de aceste vedenii ale unui reporter în-călzit poate de vin. . .

Trăim în luna lui Octomvrie, când se culeg strugurii și se stoarce mustul.

Cu toate aste, simplul fapt că unor svonuri atât de absurde li-s'a putut da crezământ absolut, e foarte semnificativ. Ne dovedește anume că Maghiarii încep a se convinge că în sinul întregului popor român e mare nemulțumirea în contra lor. . . și încep a se convinge că la nemulțumirea asta ei au dat ansă, prin multele neîndreptăți ale poporului și nenumăratele prigoniri ale fruntașilor săi.

Nemulțumirea asta însă nici odată n'are să îmbrace forma bucurată de presa maghiară soviniștă. Element de ordine, Românii nu prin vârsare de sânge își vor primejdi drepturile garantate prin lege, ci pe cale constituțională vor lupta pentru validitatea lor, silind pe cei cari au adus aceste legi să le și ezeceute.

Da, între Români din țările de sub coroana sântului Ștefan e fierbere mare. Revoluția ce e în curgere, nu e însă o revoluție sângeroasă, ci firească. E o logică revoluție în vederi: Românii nu vor să mai aștepte până stăpânitorii de bună voie se vor îndura a respecta legile, ci de azi încolo o pretind energie. O pretind în congregații, vor pretinde-o în curind în parlament, și nu vor conțeni până nu-și vor ajunge înțta, și vor ajunge-o, căci armele lor sunt mai puternice decât puștile, securele și coasele!

Românii luptă cu armele legii și ale dreptății.

Centenarul lui Deák. Azi, la 17 Octomvrie, se împlinesc 100 de ani dela nașterea unuia dintre cei mai mari bărbați de stat ai Ungariei: Deák Ferencz. În amintirea acestor zile o serbare regnicolară în conture mari a fost inițiată de însuși guvernul. Dar serbarea, poate că însăși amintirea marului bărbat, este palidă, și finută abia numai în cadrele oficialității. Și nu e de mirat.

Cine să se însufletească de memoria barbatului înțelept, azi, în zilele Barabás-ilor și Zoltán-ilor? Noi Români n'avem chef de serbări. Ear ei, Maghiarii. . . ?

E un curat paradox la ei o serbare Deák în vremele acestea, mișcate de alt spirit decât cel al nemuritorului patriot, de un spirit care ținde a distruge tocmai opera prin care dînsul s'a făcut mare: transacția din 1867 și împăcarea Regelui cu poporul care scoasese sabia împotriva domnitorului său. De-aceia, zădarnice sunt ditrambele glorificatoare ale presel maghiare, azi Deák nu e înțeles, spiritul lui e instrăinat și s'erbătorează ce i-o fac, poate fi ori-cât de imposantă, simțită de inimă nu e.

Congresul național-bisericesc.

Ședința II.

— Joul înainte de amazi. —

Ședința se deschide la orele 10 sub presidul I. P. S. Sale Mitropolitului.

M. Voilean cetește procesul verbal a ședinței de ieri.

Protocolul se verifică după două observări făcute de V. Goldiș și M. Cirlea.

Raporturile referenților.

Dr. N. Vecerdea face cunoscut că deputații din archidieceasă s'au constituit sub presidenția P. S. Sale vicarului Dr. Pușcariu. Și d-sa ca referent.

Arată că fiind actele în regulă și nevenind nici protest, se verifică toate mandatele, afară de ale dlor Dr. Suciuc ales în M.-Radna, Virgil Tomici, ales în Birchiș, Dr. N. Oprean ales în B.-Comloș, și cele clericale dela Beiuș și Tinca.

Aceste se transpun comisiei verificatoare care se va alege.

Dr. Cornvan referază în numele secției Caransebeșenilor constituită sub presidenția P. S. Sale vicarului F. Musta. Fiind actele (din archidieceasă)

în regulă, se verifică toți, afară de Dr. Șenchea, Dr. V. Cupșa și V. Almăjan cari nu și-au prezentat credenționalul.

Actele electorale privitoare la aceștia trei se transpun comisiei verificatoare.

V. Goldiș referază în numele secției Aradanilor.

Fiind în regulă actele alegerilor din Diecesa Caransebeșului, se verifică toate mandatele afară de a d-lui protopop Trifon Miclea, care-l protestat, a d-lui G. Serb, care nu a prezentat credențional și nu-l nici la congres, și a d-lor Dr. I. Serb și Tisu, a căror alegere a fost protestată.

Actele se transpun comisiei verificatoare.

Congresul constituit.

Presidul anunță că fiind 65 mandate verificate, congresul se declară constituit și în drept de a aduce hotăriri valide.

Nainte de a se suspenda ședința pentru a se chibzui asupra compunerii diferitelor secții,

V. Mangra propune și congresul primește că în scop de a compune lista membrilor de ales în secții să se eximită o comisie din următorii deputați: F. Musta, Dr. I. Pușcariu, N. Zigre, P. Cosma și V. Tomici.

Ședința se suspendă.

Propunerile comisiei.

P. Cosma ca referent al comisiei propune:

În biurou secretari pe M. Voilean, Ioan Groza și I. Pinciu din cler; mirenți pe Dr. G. Proca, Dr. I. Șenchea, Dr. G. Popa, Ioan Russu Șirianu, Dr. Iuliu Tamășel, Dr. G. Miclea.

În comisia verificatoare pe

Dr. I. Trăilescu
Ilie Trăila
Dr. N. Vecerdea.

În comisia de organizare:

Dr. II. Pușcariu, Part. Cosma, Fil. Musta, Ioan Pușcariu, Aug. Hamsea, V. Tomici, N. Zigre, T. Hațeg, Ioan Budințean.

Comisia bisericească.

I. Papiu, V. Mangra, Dr. Tr. Badescu, I. Preda, D. Rațiu, Dr. G. Cosma, P. Truța, P. Corcan, P. Cornean.

Comisia școlară.

E. Roșca, R. Ciorogaru, Dr. G. Popovici, M. Cirlea, V. Oniț, V. Goldiș, N. Zigre, P. Dragălina, Dr. G. Miclea.

Comisia financiară:

V. Voina, V. Hamsea, M. Popovici, N. Garoiu, Dr. Vecerdea, P. Rotariu, M. Veliciu, Tr. Barzu, C. Burdea.

Comisia peșonară

Dr. M. Cristea, V. Beleş, Seb. Olariu, Dr. I. Meșianu, Dr. V. Preda, G. Feier, Aurel Petrovici, Aurel Novac, I. Tamășel.

Comisia Gojdu.

N. Ivan, C. Gurban, Andr. Ghidiu, Dr. Liviu Leinény, I. Lengher, G. Lazar, Dr. N. Oprean, Iuliu Novac, I. Trăila.
Lista întreagă e primită cu aclamare.

Presidul anunță următoarea ședință pe mâine (Vinert) la orele 10 înainte de amazi.

Tot'odată anunță că Sâmbătă va fi parastas în memoria mitropolitului Miron.

După-ce roagă ca să se constituie comisii și să ia actele dela secretariat, ridică ședința la orele 11 1/2.

Correspondent.

Revoluție românească.

Organul care abea înainte cu o săptămână făcea apel către noi, ca să-l iubim mai mult decât îl iubim, să uităm trecutul cu ura lui și să ne contopim într-o dulce înfrățire, că numai așa va prospera și patria, născoceste de trei zile încoace cele mai închipuite și neînchipuite vești despre o mare răscălare românească ce s'a plănut între Români din părțile Hunedoarei și ale Dobrei și firește strigă cu gura mare după scutul statului, statariu și mijloace excepționale, să se trimită pe capul Românilor de acolo miliție și geandarmi, cari să-i apere pe Maghiari de un crunt măcel pe care li-l pregătesc Români.

Din „Függetlenség” din loc știrea a ajuns în ziarele din Budapesta și ziarele sosite azi la amez toate vorbesc în termin de cea mai înfricoșată oroare despre o mare răscălare Românească în contra Ungurilor, a cărei fire duc la camarila din Viena și la dl Sturza în București.

Prima oară când în „Függetlenség” din loc am cetit ineptiile acestea, am ris bine de prostia kossuthistă, azi însă vându-le reeditate și făcându-se cas din ea și în foile din Budapesta, vedem că aci este vorba de o acțiune cu plan, de a năpusti asupra Românilor orgia organelor polițiale, cum peste tot de o vreme încoace s'agită și în contra „Trib. Poporului”, asupra căreia cer pe toți procurorii ca s'o înfunde.

Ca să aibe și cititorii noștri idee de halucinațiile aceste ungurești, eată dăm aci câteva specimene din ziarele maghiare.

„Preparativele răscăleii au fost mai ales amenințătoare în reședința cercului, în Muréș-Ilia și Dobra. În aceste două locuri era deja hotărâtă și ziua rescoalei. S'a convenit, că în noaptea din 14 spre 15 Oct. vor executa cumplita măcelărire. Spre executarea planului poporul mic cu mare s'a provăzut cu arme. În toate comunele din jur și mai ales în Deva au cumpărat întreg proviantul de arme și praf de pușcă, afară asta cuțite, coase, furci de fer, ca arsenalul să fie cât mai complet. Neguțătorii de acolo spun, că nici în zece de ani n'au vîndut atâtea arme, ca în săptămânile din urmă, așa că toată provizia le-a trecut. Când planul rescoalei a ieșit la iveală și și maghiarii de pe la sate au început să se armeze spre a se apăra, nicăieri n'au mai căpătat în jur arme și au venit la Arad să se aprovizioneze. (Știrea această după-cum am aflat li-a dat-o o calță din ferăria lui Andrényi N. R.) Cu un cuvânt Românii s'au armat sistematic, ca să-și ducă cât mai repede la împlinire planurile diavolești.

Ca să nu li-se conturbe măcelărirea au hotărât, că între Piski și Orăștie să rupă șinele trenului și să taie stălpii de telegraf și telefon, ca să nu li-se poată trimite ajutor maghiarilor și așa ei să poată măcelări în liniște.

Pe o pagină întreagă, cu litere cât pumnul se debitează stupiditățile acestea

Fie-care
cumpărător capătă
portret gratuit.

După model din străinătate

in săptămâna aceasta

voi aranja o așa zisă

Fie-care
cumpărător capătă
portret gratuit.

SĂPTĂMÎNĂ EFTINĂ.

Nu e simpla promisie, ci fapt adevărat, că săptămâna asta o mulțime de mărfuri se vor vinde cu mult mai efin de cât altă dată. Vânzările aceste le fac, ca din **vreme în vreme** să mărească circulația pravaliei și se mărească interesarea publicului.

In săptămâna asta vînd aproape fără de câștig mai ales ghete.

Ghete de chevraux pentru dame,

înalte. (cu șiret, nasturi, căptușite, necăptușite),

4.25.

Pentru bărbați: box-Bergsteiger

cu șiret sau gumă, calitate fină franceză

3.25.

Ghete pentru bărbați, piele de vițel,

Recunoscute de foarte durabile

4.50.

Ghete de lac pentru dame

calitate foarte bună, croitură elegantă

3.50.

Ghete pentru copii

N-rii 20—25 . . . . . — 90

N-rii 26 - 28 120

N-rii 29 34 180

Ghete de lac tăiate pentru dame,

cu 4 carafe și ponpon elegant

1.95.

Pentru 3 fl. dau ghete de strapa (bagaria) pentru bărbați!

Foarte solide. — Neîntrecute. — Indispensabile pentru călători.

In atenția damelor! A sosit o mare cantitate de **Șaluri Boa.**

— Marfă nouă acum sosită. —

Bucata începînd dela 90 cruceri.

Ocazie bună! 400 de corseturi, bucata 60 cruceri.

22 1-2

Fotografie gratuita.

Marele Magazin alui

PORTER WILMO

ARAD. Piața LIBERTĂȚII.